

Brief van Edith Stein aan Paus Pius XI

Heilige Vader,

Als een kind van het Joodse volk, dat door Gods genade sinds elf jaar kind van de katholieke kerk is, waag ik het voor de Vader van de christenheid uit te spreken, wat op miljoenen Duitsers drukt.

Sinds weken zien wij in Duitsland daden gebeuren, die iedere gerechtigheid en menselijkheid – zonder over de naastenliefde te spreken – bespotten. Gedurende jaren hebben de nationaal-socialistische leiders de haat tegen de joden gepreikt. Nadat zij reeds de bestuursmacht in handen hadden genomen en hun aanhangers, – waaronder aanwijsbare misdadige elementen – bewapend hadden, is nu wat aan haat gezaaid was, opgeschoten. Dat er buitensporigheden zijn gebeurd, heeft de regering onlangs toegegeven. Over de omvang ervan kunnen wij ons geen beeld vormen omdat de openbare opinie gekneveld is. Maar te oordelen naar wat mij vanuit persoonlijke relaties bekend is, gaat het geenszins om enkele uitzonderingsgevallen. Onder druk van stemmen uit het buitenland is de regering tot "mildere" methoden overgegaan. Zij heeft het parool gegeven: "er zal van geen enkel Jood een haar geschonden worden." Maar zij drijft door haar verklaring tot boycot velen tot vertwijfeling, gezien zij aan de mensen hun economisch bestaan, hun burgerlijke eer en hun vaderland ontnemt. Mij zijn door private berichten in de laatste week vijf gevallen van zelfdoding bekend ten gevolge van die vijandigheden. Ik ben overtuigd dat het om een algemeen verschijnsel handelt, dat nog veel offers zal opeisen. Men kan het betreuren dat die ongelukkigen niet meer innerlijk houvast hebben om hun lot te dragen. Maar de verantwoordelijkheid valt toch voor het grootste deel op hen, die hen zo ver brachten. En ze valt ook op degenen, die daarover zwijgen.

Alles wat gebeurd is en wat nog dagelijks gebeurt, gaat van een regering uit die zich "christelijk" noemt. Sinds weken wachten en hopen niet alleen de Joden, maar duizenden trouwe katholieken in Duitsland – en ik denk in de ganse wereld – dat de kerk van Christus haar stem zal verheffen om dit misbruik van de naam van Christus een halt toe te roepen. Is deze verafgoding van het ras en van de staatsmacht, die de massa dagelijks langs de radio ingehamerd krijgt, geen klare ketterij? Is de vernietigingsstrijd tegen het Joodse bloed niet een versmading van de allerheiligste mensheid van onze verlosser, van de allerzaligste Maagd en van de apostelen? Staat dit alles niet in schrille tegenstelling tot de houding van onze Heer en Heiland, die nog aan het kruis voor zijn vervolgers heeft gebeden? Is dit niet een zwarte vlek in de kroniek van het heilig jaar, dat een jaar van vrede en verzoening had moeten zijn?

Wij alle, die als trouwe kinderen van de kerk de toestand in Duitsland met open oog bekijken, vrezen het ergste voor het aanzien van de Kerk, als het zwijgen nog langer duurt. Wij zijn ervan overtuigd dat dit zwijgen niet in staat zal zijn om op de duur de vrede met de huidige Duitse regering af te kopen. De strijd tegen het katholicisme wordt voorlopig nog in stilte en minder brutaal gevoerd dan de strijd tegen het jodendom, maar daarom niet minder systematisch. Het zal niet lang meer duren, eer een katholiek in Duitsland geen ambt meer kan bekleden, indien hij de nieuwe koers niet onvoorwaardelijk volgt.

Aan de voeten van uw heiligheid, en biddend om de apostolische zegen.

Dr Editha Stein

**Docente aan het Duitse Instituut voor wetenschappelijke pedagogie
Münster i. W. Collegium Marianum**